

Zadeva: **Zapisnik 7. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije**

Datum sestanka:	14. 7. 2016	Trajanje sestanka:	Od 14.30 do 15.30
-----------------	-------------	--------------------	-------------------

Kraj: Turistična kmetija Ljubica, Vinharje 10, Poljane

Prisotni člani oz. namestniki: Prof.dr. Emil Erjavec, Cvetko Zupančič, Branko Ravnik, dr. Andrej Simončič, Anton Medved, dr. Branko Kramberger, Rok Damjan in Aleš Kirbiš

Odsotni člani: dr. Tatjana Zagorc, Boštjan Noč, Marjan Vindiš, Franc Režonja in Tone Hrovat

Predstavniki

MKGP in ostali : Minister mag. Dejan Židan, mag. Tanja Strniša, Tadeja Kvas-Majer, Simona Vrevc, Igor Ahačevčič (vsi MKGP), komisar Phil Hogan, Kevin Keary in Zoran Stančič- predstavnik EK v Sloveniji

Dnevni red:

1. Uvodni pozdrav ministra **mag. Dejana Židana**
2. Uvodni pozdrav komisarja **Phila Hogana**
3. Kratki nagovori s strani posameznih članov Sveta (skupaj 20 min)
 - dr. Emil Erjavec (v imenu akademske sfere in kot predsednik),
 - predstavnik KGZS, ZZS, SKS, ZPMS (v imenu predstavnika kmetijskih interesnih organizacij - prosimo za nominacijo in skupni dogovor)
 - predstavnik ŽPI (prosimo za nominacijo)
4. Pogovor z gostom o prihodnosti SKP v luči slovenskega kmetijstva
5. Razno

Ad. 1

Predsednik Sveta za kmetijstvo in podeželje RS dr. Emil Erjavec je uvodoma povedal namen današnjega srečanja, da s komisarjem za kmetijstvo in ministrom za kmetijstvo razpravljajo o prihodnosti SKP. Svet za kmetijstvo bi se želel v takšno razpravo aktivno vključiti, predsednik Sveta je izpostavil osnovno vprašanje razprave: kaj od obstoječe SKP je dobro in naj se ohrani tudi v bodoče, kaj naj se zamenja in kaj prilagodi? Trenutno so se že oblikovala prva mnenja o neposrednih plačilih, kjer se razpravlja o treh variantah: ukinitvev neposrednih plačil, preoblikovanje plačil v sredstva. namenjena reševanju kriznih situacij, in ohranitev obstoječega stanja.

Razprava pa je usmerjena tudi na področje tržnih ukrepov in v nadaljnje usmeritve razvoja podeželja.

Minister mag. Dejan Židan se je zahvalil komisarju, da se je odzval povabilu in za sodelovanje v Bruslju in izrazil zadovoljstvo, da so se člani sveta odzvali temu vabilu, kje bodo razpravljali o Brexitu, razmerah na trgu in o prihodnji SKP.

Ad. 2

Komisar Phil Hogan je dejal, da se nova SKP izvaja od 1. 1. 2015 na podlagi sporazuma, ki je bil sklenjen 2013. Precej kmetov je že utrujeno od reform, zato je veliko organizacij, ki se želijo več stabilnosti, želijo da bi našli skupen pogled. Potrebne bodo določene spremembe, boljša orodja in instrumenti, za izboljšanje razmer na trgu. Mednarodnim zavezam iz okoljskega dogovora za prilagajanje podnebnim spremembam iz leta 2015, se ne bo moč izogniti. Kmetom na podnebne spremembe ni treba gledati s strahom, ampak morajo v tem videti priložnost.

Potrebno je skrbeti za izpolnjevanje političnih zahtev, da z razpoložljivim proračunom dosežajo zastavljene cilje, glede zaposlenosti, prehranske varnosti, da se proračunska sredstva primerno razdelijo glede na pričakovanja davkoplačevalcev.

Ad. 3

Predsednik Sveta dr. Emil Erjavec in predstavnik kmetijskih interesnih organizacij Branko Ravnik sta podrobno predstavila stališče Sveta za kmetijstvo glede skupne kmetijske politike in slovenskega kmetijstva, ki je sestavni del tega zapisnika.

Na to podrobno predstavitev je podal komisar Hogan tudi določena pojasnila in sicer, da je že v tem letu ustanovljena skupina na ravni EU, ki se ukvarja s kmetijskimi trgi in s prehransko verigo, 20 držav članic ima lastno zakonodajo na področju prehranske verige. Glede OMD je pojasnil, da RS potrebuje dovolj dokazov, da so njene katastrske občine ustrezne. Potrebujejo spremljevalen ukrep za prenos starejših na mlade, to je draga politika. V prihodnje bo velik pritisk na kmetijski proračun, vendar ga bo potrebno ustrezno upravičiti, kmetje so namreč tisti, ki bodo igrali pomembno vlogo pri skrbi za vodo, okolje in zrak. Za proizvodnjo hrane potrebujejo ustrezne pogoje, ne da bi jih dodatno omejevali, potrebno jim je zmanjšati upravno breme. Dotaknil se je tudi sporazuma TTIP in dvomov udeležencev glede sprejema tega sporazuma. Poudaril je, da sporazum ne bo sprejet, da bi uničil kmetijstvo v EU in naše standarde.

Ad. 4

Predstavniki inštitucij članov Sveta za kmetijstvo in podeželje so na kratko predstavili njihovo stališče glede SKP. Anton Medved je dejal, da v prehranski verigi ni poštenega razmerja med trgovci in kmeti. Zavzemajo za proizvodno vezana plačila, TTIP ne podpirajo, podpirajo socialno varnost za kmete. Dr. Andrej Simončič: kako v Sloveniji rešiti ekstenzifikacijo kmetijstva, glede na specifiko države je potrebno pognati

posamezne panogo ali panoge, kako izkoristiti vlogo okolja za okoljsko učinkovitejše kmetijstvo.

Rok Damijan: potrebno je ustvariti okolje, da bodo mladi lahko na lažji način prevzeli kmetije od svoji staršev in kupce čim bolj prepričati, da je njihov izdelek dober. Dr. Branko Kramberger: naše kmetijstvo je izredno raznoliko in ni primerljivo s francoskim ali nemškim kmetijstvom, ali bodo v prihodnje dovolili specifikam držav več svobode pri teh posebnostih. Cvetko Zupančič: V Sloveniji je živinoreja ključna panoga in predstavlja preživetje večina kmetij, kakšna je časovna dinamika za sprejemanje zakonodaje v prihodnje, ali bo prihodnja reforma bližje »Health Checku« ali bo bolj fiskalne narave.

Phil Hogan se je odzval na določena vprašanja in pojasnil, da imajo glede ureditve razmer v prehranski verigi tudi podporo EU parlamenta. Fleksibilnost je vedno pomembno za urejanje specifik v posamezni državi članici, morajo pa imeti določene rešitve, ki veljajo za vse. Veliko zadev se da narediti s PRP, okoljski plati se ne da izogniti, saj je zahteva vseh deležnikov, da je kmetijstvo vedno bolj okolju prijazno. Pomembno je izvajanje podnebnih ukrepov in prilagajanje na podnebne spremembe, takšni ukrepi nam lahko prinesejo prednosti. Prav tako je izpostavil mlade, za katere je treba nekaj narediti, na drugi strani pa poskrbeti za starejše. Potrebujejo dodatne finančne instrumente, ki jih pripravljajo z EIB, željo narediti več, nižjo obrestno mero in daljše obdobje vračanja. Slovenija ima možnost, da naredi več na področju izdelkov višje kakovosti. Dotaknil se je tudi mlečne krize in vzrokov zanjo, potrebno je izboljšati ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem, od septembra 2015 do sedaj uvedli 23 ukrepov, na naslednjem svetu ministrov predstavljeni novi ukrepi.

Sporočilo glede reforme SKP EK je pripravljeno, javno bo objavljeno septembra 2016, postopek bo zaključen do julija 2017.

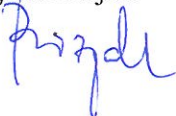
Ad. 5

Pod točko razno je Svet razpravljajl o nekaterih nadaljnjih aktivnostih, predsednik dr. Emil Erjavec je predstavil svoje videnje delovanje sveta in sicer, da bi v prihodnje več razpravljali o strateških vsebinah in manj o ukrepih, misli, da bi morali imeti možnost izraziti svoje mnenje izven programa MKGP. Meni, da okrog mlečnega paketa EIP, ukrepa sodelovanje v Sloveniji zamujamo. Na vsaki drugi seji bi razpravljali o strateških vsebinah. Člani so ta predlog podprli, saj je rečeno, da je veliko primerov dobrih praks, ki bi se lahko predstavili, vsi preveč zaprti v svoje vrtičke. Potrebna večja aktivnost na mlečnih verigah.

Sklep 1: Stališče Sveta za kmetijstvo in podeželje RS »Skupna kmetijska politika in slovensko kmetijstvo«, se posreduje na Evropsko komisijo.

Zapisala:

Marjeta Bizjak

prof.dr. Emil Erjavec
predsednik

PRILOGA

Stališče Sveta za kmetijstvo in razvoj podeželja Republike Slovenije
ob razgovoru s komisarjem za kmetijstvo in razvoj podeželja Philom Hoganom

Skupna kmetijska politika in slovensko kmetijstvo

Svet za kmetijstvo in razvoj podeželja RS, ki vključuje ključne nevladne organizacije agroživilstva pozorno spremlja in sodeluje v razpravah o razvoju Skupne kmetijske politike (SKP) v prihodnje, saj ima tudi za slovensko kmetijstvo in podeželje izjemno pomemben vpliv. Zato **pričakujemo v prihodnje nadaljnjo krepitev SKP in nadaljnje odzivanje na izzive** s katerimi se srečuje agroživilstvo in podeželje. Hkrati pričakujemo **dovolj fleksibilnosti** da bomo tudi v prihodnje lahko reševali **specifične razvojne potrebe posameznih regij in panog**.

Globalizacija, tržno cenovna nihanja, podnebne spremembe, za slovensko kmetijstvo, ki je:

- majhno po obsegu,
- z velikim deležen gorskih območij,
- razgibanim reliefom,
- majhnim deležem njivskih površin,
- velikim deležem območij NATURA 2000;

in ima:

- razdrobljeno posestno strukturo,
- majhen delež profesionalnih kmetij,
- neugodno starostno in izobrazbeno strukturo kmetij,
- šibko pogajalsko moč v agroživilski verigi,

pomenijo velik izziv za doseganje strateških usmeritev, ki smo jih sprejeli v Sloveniji.

V nadaljevanju izpostavljamo 8 pomembnih vprašanj sprememb SKP v prihodnje:

1. Zaradi vsega omenjenega in mehanizma proizvodne nevezanosti se v Sloveniji soočamo z **ekstenzifikacijo proizvodnje, prepočasno koncentracijo kmetijskih zemljišč, zaostajamo pri izkoriščanju potencialov, izgubljam delovna mesta** in ne sledimo v zadostni meri vsem načelom **trajnostnega koncepta razvoja**. Po našem mnenju je potreben zelo jasen **ponoven razmislek** ali je sedanji koncept **neposrednih plačil** pravi odgovor na izzive v prihodnje.
2. Ohranjanje kmetovanja na **območjih z naravnimi in drugimi omejitvami** (ANC), mora tudi v prihodnje imeti pomembno težo pri ukrepih. Tudi ne želimo prevelikih in dodatnih omejitev, s katerimi bi spreminjali razmerje med njivskimi površinami in travinjem, želimo ohraniti poseljenost, pa tudi **spodbujanje** proizvodnje na območjih, ki obsegajo večino slovenskih kmetijskih površin.
3. **Velika koncentracija trgovine in moč višjih členov v agroživilski verigi** ter po našem mnenju prešibek odgovor mehanizmov SKP na to, imajo na majhno ekonomijo negativne posledice. Politika spodbujanja lokalne trajnostne samooskrbe se mora krepiti še naprej in **zagotavljati** tudi rast konkurenčnih agroživilskih verig. Vsi deležniki vzdolž prehranske verige morajo imeti

možnost za doseganja stabilnih in dostojnih prihodkov, saj je to edini način za razvoj dejavnosti.

4. **Nihanje cen kmetijskih proizvodov in druga rastoča tveganja** ne omogočajo stabilnosti proizvodnje, zato je iskanje učinkovitejših ukrepov, ki pa bodo prilagojeni tudi za manjše proizvajalce pomembno. Krepanje je potrebno mehanizme, ki podpirajo male proizvajalce pri vstopu na trg. Ob tem naj poudarim, da ne podpiramo sprejetja čezatlantskega trgovinskega sporazuma TTIP, ki bi zaradi prevelikih razlik v naravnih in tehnoloških pogojih ogrozil evropskega in slovenskega kmeta in standarde na področju pridelave in predelave hrane.
5. Glede na visoko stopnjo biodiverzitete pri nas in občutljivo naravno okolje, pričakujemo ukrepe, ki ne bodo administrativno zahtevni, temveč ciljno in uravnoteženo naravnani v smeri spodbujanje pridelave in ohranjanja naravnih virov. Spodbude bodo morale podpirati uvajanje okolju prilagojenih načinov tržno usmerjenega kmetovanja. Ugotavljamo, da zaostritev okoljskih kriterijev nujno ne vodi v več okolja in varstva narave, zagotovo pa vodi v manj kmetijstva in manj vitalnih kmetij.
6. Znanje je ključni dejavnik razvoja, zato podpiramo krepanje aktivnosti, ki spodbujajo prenos znanja in inovacij, uporabne rezultate raziskav za prakso in močno vlogo kmetijskega svetovanja, zato je pomembna nadaljnja krepanje že uveljavljenega sistema kmetijskega svetovanja.
7. Socialno uravnotežen razvoj podeželja in mehanizmi, ki bi to zagotavljali še vedno niso v zadostni meri upoštevani. To je še posebej pomembno za aktivnejši medgeneracijski prenos upravljanja kmetij, saj so mladi, ki se bodo aktivno vključili v kmetovanje, za nas ena od ključnih priorit. V tej luči bi lahko ponovno odprli vprašanje ukrepa zgodnjega upokojevanja kmetov.
8. Vedno tudi opozarjamo na nujnost manjše administrativne obremenitve proizvajalcev hrane in podpiramo vaša prizadevanja za nadaljnje iskanje rešitev v tej smeri.

Zaključili bi, da je SKP pomembna politika, brez katere ne bo vitalnega kmetijstva in podeželja v Sloveniji, ki pa jo je potrebno v večji meri prilagoditi realnim možnostim za posameznike na podeželju, še posebej kmete. Slovensko kmetijstvo namreč pod pogoji sedanje SKP zaostaja, ker prepočasi raste in se razvija. Evropa je raznolika, so območja in okolja in to velja tudi za Slovenijo, kjer je potrebno na novo odkriti razvoj v vsem njegovem pomenu.

Ljubljana, 20. julij 2016

LISTA PRISOTNOSTI

Datum: 14. 7. 2016

Sestanek: 7. SEJA SVETA ZA KMETIJSTVO IN PODEŽELJA RS

IME IN PRIIMEK	ORGANIZACIJA	PODPIS
ETIL ERJAVEC	UL BF	[Signature]
MEDVED ANTON	S.K.S.	[Signature]
ANDRJA SIMONČIČ	KIS	[Signature]
Bruno KRAMBERGER	FKBV UM	[Signature]
ALES TIRNIS	ZSPM	[Signature]
Rok Demijan	ZSPM	[Signature]
TANJA HRNČIČ	MKG P	Tanja Hrnčič
DEJAN ZADAN	MKG P	[Signature]
Phil Hogan	EU Commissioner	
Kevin KERRY	CABINET CSST HOGAN	[Signature]
Zoran STANIČIČ	predstavnika Evropske Komisije	[Signature]
TADEJA KUAS MAYER	MKG P	[Signature]
SIMON AVREČ	MKG P	[Signature]
IGOR AHACIJEVIČ	MKG P	[Signature]
MARJETA BIJAK	MKG P	[Signature]

